

СТОЛИЧНА ОБЩИНА
ОП „ТУРИЗЪМ“
РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА
ПТМ18-ФК66-201
19.01.2018г

УТВЪРДИЛ:
ИВО МАРИНОВ
ДИРЕКТОР НА
ОП „ТУРИЗЪМ“



СТОЛИЧНА ОБЩИНА

ОБЩИНСКО ПРЕДПРИЯТИЕ „ТУРИЗЪМ“

гр.София 1505, ул.„Оборище“ № 44; тел: 943 47 28, 943 42 05, факс: 943 47 68,
www.info-sofia.bg; www.visitsofia.bg e-mail: opto@info-sofia.bg

ОТЧЕТ

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ОТДЕЛ „МАРКЕТИНГ, РЕКЛАМА И ИНФОРМАЦИЯ“
В ОП „ТУРИЗЪМ“
ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01-31.12.2017 г.**

**I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СТАТУТА, ФУНКЦИИТЕ И ДЕЙНОСТТА НА
ОТДЕЛ „МАРКЕТИНГ, РЕКЛАМА И ИНФОРМАЦИЯ“**

По силата на Решение №555 на Столичния общински съвет от 11.09.2014 година беше направена промяна в наименованието, организационно реструктуриране и оптимизиране на функциите на предприятието. Като част от специализираната администрация на Предприятието беше създаден отдел ”Маркетинг, реклама и информация”. Функциите на отдела са дефинирани в чл. 12 от Правилника за организацията на дейността на Предприятието, утвърден с Решение № 555/11.09.2014 г. на Столичния общински съвет, като следва:

1. Организира и извършва маркетингови проучвания, които да служат за основа при разработването и осъществяването на рекламни и комуникационни кампании, с цел презентиране туристическия продукт на град София;
2. Разработва и изпълнява годишната програма за реклама на туристическия продукт на Столична община в страната и в чужбина;
3. Разработва краткосрочни концепции, програми и стратегия за развитие на туризма в град София;
4. Организира участието на Столична община в международни и национални туристически изложения, панаири и други, свързани с туризма събития;
5. Организира опознавателни турове на журналисти и посещения на туроператори и туристически агенти в София съвместно с МИЕ и браншовите организации;

6. Взаимодейства със службите по търговско-икономическите въпроси към дипломатическите и консулските представителства на Република България и с българските културни институти и дружества в чужбина;
7. Организира и съдейства за провеждането на международни мероприятия в областта на туризма в град София, срещи, семинари, кръгли маси;
8. Подготвя и провежда медийните изяви на Предприятието, съгласувано с пресцентъра на Столична община;
9. Разработва информационни материали (бюлетини, информации, съобщения) за дейността на Предприятието;
10. Осигурява организационното и административно-техническото обслужване на Консултативния съвет по въпросите на туризма;
11. Организира изработването на рекламни материали (печатна реклама, аудио-визуална реклама, предметна и пространствена реклама), представящи София като атрактивна туристическа дестинация;
12. Извършва продажба на рекламни материали, рекламна площ, аксесоари, сувенири и други свързани с популяризиране на София като туристическа дестинация;
13. Подпомага общинската администрация, туристическите сдружения, Консултативния съвет по въпросите на туризма и туристическите информационни центрове на територията на Столична община по изпълнение на функциите им, предвидени в Закона за туризма;
14. Събира, обработва, съхранява и актуализира база данни за единната система за туристическа информация;
15. Води, поддържа, съхранява и актуализира Регистър на туристически сдружения и Регистър на Туристически информационни центрове и бюра на територията на град София;
16. Участва в изготвянето, поддържа и актуализира официалния туристически сайт на Столична община, рекламира и популяризира интернет страницата;
17. Извършва мониторинг и анализ на медийни публикации, свързани с туризма; организира и поддържа архив на медийни публикации и аудиовизуални материали, свързани с дейността в областта на туризма, и теми, свързани с туризма;
18. Осигурява информационното обслужване на туристите и гостите на град София;
19. Осигурява разпространението на информационните материали, рекламни брошури, каталози и други носители на информация

II. ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОТДЕЛ „МАРКЕТИНГ, РЕКЛАМА И ИНФОРМАЦИЯ”

Една от основните дейности на отдел „МРИИ” е свързана с разработването и изпълнението на годишната план-програма за рекламно представяне на София като туристическа дестинация. Предвидените в програмата маркетингови дейности имат за цел повишаване разпознаваемостта на София като дестинация за сити брейк и културно-познавателен туризъм; предоставяне на потребителите на качествени, иновативни и атрактивни туристически услуги; изграждане на устойчив позитивен имидж на дестинацията; специално внимание и подход към вътрешния пазар.

В изпълнение на залегналите в програмата дейности, свързани с промотирането на София, през разглеждания период беше извършено следното:

1. ДЕЙНОСТИ ЗА ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

➤ **Експедиентски турове за туроператори; турове за журналисти, фоторепортери, автори на пътеводители, травел блогъри.**

През последните години иновациите и технологиите доведоха до промени в профила на туристите. Те са ДОБРЕ информирани, „многоканални“, независими. Особено голямо е влиянието върху избора на туристите от продуктите на Гугъл и на блогърите, които са спечелили доверието на своите последователи с обективни коментари. В онлайн пространството блогърите са лидери на мнение, имат хиляди последователи, които с интерес следят техните преживявания и се доверяват на техните съвети. Блогърите са най-добрият пример за реклама „от уста на уста“. Това е и една от причините, поради които определяме тази дейност като е едно от най- ефикасните средства за връзки с обществеността.

Провеждането на турове за журналисти, фоторепортери и блогъри е особено подходящо за представители на съседните страни и от нови европейски дестинации на нискотарифните авиокомпаниии, от които потокът от индивидуални туристи към София бележи осезаем ръст.

В рамките на отчетния период служителите от отдела, с подкрепата на представители на туристическия бизнес, организираха опознавателни турове за журналисти и травел блогъри, както следва:

- Тур за **италиански травел блогъри**, автори на блогове www.travelliamo.me и www.viaggiandoconluca.it в периода 20-23 януари 2017г.

Двата блога имат следното присъствие в някои от най-популярните социални мрежи: www.travelliamo.me - над шест хиляди последователи в Туитър, над четири хиляди последователи във Фейсбук и над пет хиляди последователи в Инстаграм, а другият блог за пътувания - www.viaggiandoconluca.it – с около три хиляди последователи в Инстаграм, около три хиляди последователи в Туитър, около три хиляди последователи във Фейсбук. Резултатът от тази визита са последвалите позитивни публикации за София: Цялостен гид за уикенд-посещение в София <https://www.viaggiandoconluca.it/guida-completa-per-visitare-sofia-in-un-weekend/> ; Какво да видим в София за два дни; разходка в историческия център на града <http://www.travelliamo.me/cosa-vedere-a-sofia-un-giorno-a-piedi/>; Още към София : посещение на Рилския манастир, ЮНЕСКО наследство на в България <http://www.travelliamo.me/sofia-visitare-monastero-di-rila-bulgaria/>.

- Посрещане в София на двама **британски травел-журналисти** в периода 27-30 януари 2017 г.

В изпълнение на дейността за рекламно представяне на дестинация София и в резултат на проведени разговори и установено сътрудничество с Ryan air за организиране на опознавателни турове в София за журналисти и блогъри от различни страни, с цел промотиране на туристическата дестинация, постъпи предложение от Ryan air за организиране на посещение в София на известен британски журналист, ангажиран с темата туризъм. **David J. Byrne** – фриланс травел журналист, работещ за BBC 1, BBC 2, LBC, ITV 1, SKY, BBC Parliament, STV, CBC, Global TV, BBC Alba. В Kaye Adams

show по BBC Radio Scotland има собствена рубрика „Дестинация на седмицата“, в която представя своите впечатления от съответната дестинация, нови туристически маршрути и дава полезни съвети за пътуващите. Освен представянето на нови дестинации, работи по включване на темата туризъм в кулинарно, музикално и спортно предаване. Журналистът посети София заедно с негов колега в периода 27-30 януари 2017 г.

Програмата в рамките на тридневния им престой включваше пешеходна обиколка „Опознай София – централна градска част“, посещение на НИМ и Боянска църква, на фестивала „Сурва“ в Перник. Поради заявен интерес към българската кухня и производство на чисти храни, беше организирана среща с представители на Пазари-Юг и Хранкооп София. Представителите на Хранкооп предоставиха и мостри от типични български храни, които ОП изпрати в редакцията на ББС в Глазгоу. Храните бяха дегустирани в живо предаване за София от г-н Бърн, който направи две радио предавания за София в ефир на ББС – Глазгоу - Kaye Adams Programme.

<http://www.bbc.co.uk/programmes/b089015k>

Cathy MacDonald's Programme.

<http://www.bbc.co.uk/programmes/b0894k7s>

- Посещение на двама **италиански тревел-блогъри** автори на блог -aritravelplan.com, 17 февруари до 19 февруари 2017 г.

Блог за пътувания – www.aritravelplan.com – с присъствие в някои от най-популярните социални мрежи – около три хиляди последователи в Туитър, около хиляда последователи във Фейсбук и видео канал в Youtube. Програмата им в София включваше пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“ с ескурзоводска беседа на италиански език. Бяха им предоставени 2 броя „Карта София“, предвид тяхното желание сами да организират останалата част от престоя си в София. След посещението си публикуваха следната статия - <http://aritravelplan.com/2017/02/sofia-perche-visitarla/>

- Опознавателен тур за двама **гръцки тревел-блогъри**, автори на блог ww.zoegathi.com, за периода 24 -26 март 2017

Блогът Zoegathi има над 5 000 постоянни месечни читатели, с над 10 000 последователи в Инстаграм и с над 4000 последователи в Туитър. Също така с оглед на факта, че вече има и директна линия Атина – София-Атина на Ryan Air, публикации и реклама на София в гръцки социални мрежи би имало положителен ефект за популяризиране на туристическа дестинация София и привличане на посетители от гръцкия пазар. Програмата им в София включваше пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“ с ескурзоводска беседа на италиански език. Бяха им предоставени 2 броя „Карта София“

- Посещение на двама испански блогъри, 13-17 април, автори на блог www.jordicanal.com. Програмата им в София включваше пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“ с ескурзоводска беседа на италиански език и предоставяне на 2 броя „Карта София“. Публикации след посещението в София: <http://www.apuntsdeviatge.com/2017/06/que-ver-en-sofia-bulgaria.html>

- Посещение на германски тревел блогър ,10 април, тревел блог www.reisehappen.de. ОП „Туризъм“ организира безплатна пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“. Публикации направени след посещението в София: <https://reisehappen.de/ein-roadtrip-durch-bulgarien/>; <https://www.facebook.com/reisehappen/posts/771276679702534>; <http://www.freibeuter-reisen.org/so-schmeckt-bulgarien-bulgarische-kueche/>

- Посещение на германски тревел блогър, 13 април, автор на тревел блог www.freibeuter-reisen.org. ОП „Туризм“ организира безплатна пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“. Публикации направени след посещението в София: <http://www.freibeuter-reisen.org/sofia-bulgarien-alexander-newski-kathedrale/>
- Посещение на германски тревел блогър, 27 април, www.facebook.com/Globetrotter-usi. ОП „Туризм“ организира безплатна пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“.
- Посещение на двама испански блогъри, 1 юли, автори на блог www.nomecabeenlamaleta.com. ОП „Туризм“ организира безплатна пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“. Публикации направени след посещението в София: <http://nomecabeenlamaleta.com/razones-viajar-bulgaria/> ; <http://nomecabeenlamaleta.com/ruta-coche-bulgaria/>
- Посещение на испански тревел блогър, 19 юли, тревел блог - <http://www.viajeiniciatico.com>. ОП „Туризм“ организира безплатна пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“. Авторът на блога се занимава със специфични пътешествия в дестинации с древна история и изследва светилища и енергийни места в Европа и света. През 2018 година ще публикува сборник с всички посетени дестинации, в това число София и България.
- Посещение на двама **италиански тревел-блогъри** автори на блог - www.girandolina.it, 10 август– тревел блог от Италия. Програмата им в София включваше пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“ с ескурзоводска беседа на италиански език и предоставяне на 2 броя „Карта София“. Публикации след посещението им София: <http://www.girandolina.it/visitare-sofia-in-bulgaria-le-informazioni-utili-che-nessuno-ti-da/>; <http://www.girandolina.it/girandosofia-il-video-del-nostro-soggiorno-nella-capitale-bulgara/>; <http://www.girandolina.it/bulgaria-il-nostro-viaggio-estivo-alla-scoperta-di-questo-paese/>
- В периода 28 септември – 02 октомври, по покана на ОП“Туризм“, София бе посетена от 9 италиански журналисти,специализирани в туристическия сектор, сред които и г-жа Лаура Теста – ръководител за Регион Лацио в асоциация на италианските медии, отразяващи туризма GIST (Gruppo Italiano Stampa Turistica). Г-жа Теста е част от новосформираната работна група "Балкани" на Федермениджър (конфедерация, представляваща интересите на 180 000 италиански мениджъри).Журналистите бяха от следните медии: Latitudeslife.com, Il Corriere dell'Umbria.it, Liberoquotidiano.it, Turismo Italia News, La Prealpina e Milano weekend, Viaggi del Gusto e The Travel News, Repubblica Viaggi, Eurocomunicazione – Unonotizie – Area Wellness – Marco Polo, Italia a tavola – Emotionsmagazine, La 7 Tv, La7 Magazine. Програмата включваше четиридневен прес тур с Посещение в Боянска църква, пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част“, посещение в НИМ, Рилски манастир, Копривщица. Публикации след посещението им София:

[Nel millenario Monastero di Rila alla ricerca della spiritualità della Bulgaria medievale, rinascimentale e contemporanea](#)

[Dal tesoro aureo di Panagyurishte al reliquiario d'argento di San Dionisio: ecco i capolavori del Museo nazionale di Sofia](#)

[Ecco Sofia underground: un suggestivo percorso sotto alla Basilica porta due millenni indietro nella storia](#)

[Sul lago d'argento si specchia una biodiversità eccezionale: ecco la Riserva della biosfera di Srebarna](#)

[Gli italiani riscoprono la Bulgaria: natura, cultura, tradizioni e storia condivisa fanno crescere il turismo nel Paese](#)

[Gli italiani riscoprono la Bulgaria: natura, cultura, tradizioni e storia condivisa fanno crescere il turismo nel Paese](#)

http://www.repubblica.it/viaggi/2017/12/04/news/sofia_e_dintorni_viaggio_nella_bellezza-180155705/

Италиански трaвeл блогър , автор на блога www.girovagate.com, посети София на 25 ноември . Програмата на посещението включваше и едномдневен тур до Рилски манастир. Предстои публикуване на материал.

На 2 декември със забележителностите на София се запознаха **журналисти** от вестник „Порто 24”, **Португалия**. Програмата им в София включваше пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част” с ескурзоводска беседа и предоставяне на 2 броя „Карта София“. Предстои публикуване на материал.

На 5 декември Ричард Вебер – **журналист от Великобритания**. ОП „Туризм” организира безплатна пешеходна обиколка „Опознай София - централна градска част”. Предстои публикуване на материал.

➤ **Презентации**

Презентирането на възможностите за туризъм в София по време на участия на ОП“Туризм“ в различни форуми е важна част от работата на отдела.

- през месец февруари - първата презентация за 2017 г. се състоя в рамките на международното туристическо изложение „Ваканция и спа експо“ и беше проведена съвместно с представителите на „Пазари Юг“ ЕАД и Хранкооп-София. Презентацията беше посветена на фермерските пазари в София, които се налагат като атрактивни точки за промотиране на традиционни български земеделски продукти и вече четвърта година се провеждат с подкрепата на Столична община.

- На 16 февруари 2017 г., по покана на Франкофонския институт (ESFAM) в София, пред студенти от 20 страни беше изнесена презентация на тема: „Политики на Столична община в сферата на туризма“.

- През месец август , в рамките на работна среща на министъра на туризма с кметове на общини и генералния изпълнителен директор на „Томас Кук “ Питър Фанкхаузер беше изнесена презентация на тема „Дестинация София и мястото ѝ на българския туристически пазар.

- Презентиране на обектите, включени в списъка на ЮНЕСКО по време на участие на Столична община в Международното изложение World Tourism UNESCO в гр. Сиена, Италия от 22 до 24 септември 2017 г.

- На 24 октомври 2017 г. в гр. Ловеч, на Петата работна среща между бизнеса и местната власт 2017 г., организирана от Асоциация на българските туроператори и туристически агенти (АБТТА), в модула „Една година по-късно“- презентация Дестинация София и мястото ѝ в българския туризъм

- На 15 ноември 2017 г. в гр. Ница, Франция, ОП“Туризъм“, в партньорство с Летище „Кот д’Азур“, проведе събитие за промотиране на София като туристическа дестинация, на което беше изнесена презентацията „София – вашата нова туристическа дестинация“.

➤ **Провеждане на поклоннически турове**

През 2017 г. бяха проведени, станалите вече традиционни, 4 поклоннически маршрута. Организирането и провеждането на тези пътувания се осъществява в партньорство с Богословския факултет при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Софийска Митрополия.

- Възнесение Господне до Лозенския манастир „Св. Спас“

Проведе се на 25 май 2017 г. на празника Възнесение Господне. Поклонническото пътуване започва от църквата „Св. Вмчк Георги“ – с. Долни Лозен и участниците продължават пеша до манастира „Св. Спас“, където участват в тържествената света литургия.

- Поклоннически път „Света Троица“ – 05.06.2017 г.

Всяка година, през 2017 г. за шести пореден път, на празника Свети дух, участниците в поклонническия път извървяха пътя от църквата „Св. Св. Кирик и Юлита“ в гр. Банкя до Дивотинския манастир „Света Троица“, където да се включиха в тържествената Света литургия .

- Рилският Чудотворец

За осма поредна година на 1 август от базилика „Света София“ започна походът на българските пилигрими, които извървяха пътя до Рилската света обител и до нетленните мощи на Св. Йоан Рилски. 240 души преминаха за 6 дни по пътя на мощите на Св. Йоан Рилски през три планини- Витоша, Верила и Рила, за да се поклонят пред мощите на светеца на празника Преображение Господне.

- Поклоннически път „Покров Богородичен“

Поклоннически път от църквата „Св. Петка“ в кв. „Кремиковци“ до Кремиковски манастир „Св. Георги Победоносец“. Всяка година на 01 октомври поклонническият път се провежда по предварително изготвена програма- започва от църквата „Св. Петка“ в квартал Кремиковци с молитва и завършва след тържествена Света Литургия и водосвет в манастира „Св. Георги Победоносец“.

➤ **Провеждане на безплатни пешеходни обиколки „Опознай София-централна градска част“.**

Тази дейност се провежда в сътрудничество с Асоциацията на екскурзоводите в България. Организира се като комплимент на Столична община към жителите и гостите на града, студенти по различни програми, както и за журналисти, чужди делегации на посещение в Столицата, официални гости на различни институции и др.

През 2017 г. бяха проведени **70 обиколки** – „Опознай София-централна градска част“. Броят на участниците в проведените обиколки е **2000 души**. Бяха организирани турове за училища от София и страната, за гости на различни структури на Столична община, за чуждестранни блогъри и журналисти, различни държавни институции

2. РЕКЛАМНИ ДЕЙНОСТИ

Реклама в печатни издания – тази дейност включва публикуване на рекламни и информационни материали в различни печатни издания. През разглеждания период бяха реализирани публикации в различни чужди и български издания.

Продължава рекламата на София в изданието **Map Guide Sofia- Welcome to Sofia**. Върху рекламна площ от 6 рекламни карета с размер 12.3см x 7.5 см ОП „Туризм“ рекламира събития и атракции. Информацията се актуализира на всеки два месеца. ОП „Туризм“ разработва акценти във всяко издание, актуализира информацията, свързана със Столична община, и насочва интереса на туристите към актуални събития, интересни и по-малко познати забележителности, места за спорт и развлечение.

В изданието за месеците декември 2016 и януари 2017 бяха представени Музей за история на София, базиликата „Св. София“ с некропола и гробницата на Хонорий, Музейко – най-големият научно-образователен център за деца в Източна Европа, ТИЦ „Ларго“ и ТИЦ „Читалнята“. В следващото издание акцентът беше поставен върху ледените пързалки на София, възможностите за спорт в планината Витоша, мавзолеят на Александър I Батенберг, традицията да се закичваме с мартеница на 1 март и изложбите в НХГ и СГХГ.

През април и май 2017 г. карета за Поклоннически път „Възнесение Господне“, Поклоннически път „Света Троица“, Изложба „Дечко Узунов в колекцията на Боян Радев“ в Национална галерия, филиал „Двореца“, Стрийт фитнес в София, Изложба „Между Алжир и София в търсене на светлината“, Знаете ли че...- информация за Великден.

За юни и юли 2017 г. беше публикувана информация и снимки за поклоннически път „Рилският Чудотворец“; изложбата „Археология на София и Софийско“ в Регионален исторически музей – София; за зоологическата градина; информацията и снимките от предходните два месеца, отнасящи се за стрийт фитнес площадки на територията на Столична община; информация и снимки за басейните в София и снимки за Западната порта на Сердика.

В карета август-септември 2017 г. е включена информация и снимки за поклоннически път „Покров Богородичен“; за парк-музей „Врана“; за зоологическата градина; за басейните в София; за спортните площадки и за изложбата „Дечко Узунов в колекцията на Боян Радев“ в Национална Галерия, филиал „Двореца“, състояща се до 31 декември 2017 г.

Октомври-ноември беше представена информация за зоологическата градина, римското наследство на София - двете основни улици на древната Сердика и Западната порта на града, постоянна изложба в Регионален исторически музей на София, Каленар на събитията в София, изложба в СГХГ и Археологическо ниво на базилика „Света София“.

Декември 2017 – януари 2018 публикации за Музей за история на София представящ изложбата „Под знака на Меркурий“, Триъгълната кула на Сердика, Ледени пързалки в София, Националния Археологически Музей представящ изложбата "Злато и бронз. Метали, технологии и контакти в Източните Балкани през бронзовата епоха", Театър София – най-големият общински театър, предоставящ възможност и за постановки с английски субтитри за чуждестранните посетители и Базилика „Света София“

Друго специализирано издание, в което София публикува реклама върху 2 страници е ежемесечното издание **Sofia City Info Guide®**, което се издава на английски език. Целогодишният тираж е 240 000 броя. Разпространява се в ключови туристически обекти. Изданието е луксозно, с вложена карта на града. В броя за месец януари беше представена темата „Очарователна зима в Банкя – само на 17 км от София“, през февруари „София – зеленият град на Ваканция&Спа Експо – най-голямото туристическо изложение на балканите“, през месец март – „София – първата спирка на мега спектакъла „Европа под купола на цирк Балкански“, през април Webit фестивал, май - празници и събития и поклоннически път „Възнесение господне“, юни – фестивал „София диша“, юли – Софийски духов оркестър, август – Екоравновесие, септември – Restweek и Метро - фестивал на Розовия домат, октомври – фестивалите в София, ноември – Западната порта и триъгълната кула на София и декември – София в очакване на Коледните и Новогодишни празници.

В пътеводител София и София област с тираж 8000 бр. на издателство „Домино“, на гръб корица е публикувана реклама на туристическите информационни центрове на Столична община.

През месец февруари 2017 г., в специалния брой на списание „Туризм и отдих“ за международното туристическо изложение ВАКАНЦИЯ И СПА ЕКСПО 2017, беше публикуван материал под заглавие „София навлиза в 2017 г. - Международната година на устойчивия туризъм за развитие, отчитайки положителни резултати за изминалата 2016 г.“, в който бяха представени постигнатите резултати за 2016 г. в сферата на туризма в Столицата.

В пролетното издание на английското луксозно списание „The Luxury Report“ /април-август 2017 г./ под заглавие „Sofia – Cultural Diversity of All Ages“ София е представена като град с богата история, предлагащ пълноценно преживяване в рамките на един уикенд. В допълнение, на сайта на The Luxury Report www.the-luxuryreport.com в продължение на 12 месеца ще присъства информация за София. София участва за първи път в подобно издание, обхващащо богат спектър от теми и добило популярност сред световната бизнес общност. Освен бизнес информация, списанието представя профили на интересни туристически дестинации, дестинации за конферентен туризъм, възможности за инвестиции в дадена дестинация. Излиза три пъти в годината - пролет, лято и зима. Всеки тираж е по 65 000 копия или общо 195 000 бр. за една година. Издателите предоставят 10 000 бройки на свои бизнес-партньори и събития. Списанието се разпространява и на следните летища: Хитроу, Лутън, Гетиук – Лондон, международно летище в град Абърдийн, международно летище в град Лийдс, летище в град Белфаст, летище в град Бирмингам, летище в град Стнасет, летище в град Манчестър, летище в град Дъблин. На следните терминали на високоскоростната железница, свързваща Франция и Англия под Ламанша: Кинг Крос, Свети Панкрас, Ебсфлийт.

През май по покана на „Национална медийна група“ ООД участвахме с публикация във в. „Движение“ с тема на броя „За устойчиво развитие на всички туристически дестинации в България“ с рекламно каре, с размери 126/150, съдържащо информация за четирите културно-информационни центрове на ОП „Туризм“, герба на столицата, логото на ЮНЕСКО София-град на киното и логото на София-европейска столица на спорта.

Представяне на София в специалното приложение на вестник „24 часа“, посветено на празника на столицата и включване с публикация на ¼ страница, 126 мм x 197 мм с информация за туристическите информационни центрове на ОП „Туризм“.

Участие в специалното издание на списание „Туризм и отдих“ на английски език, предназначено за разпространение на WTM – Лондон 2017 г. с две рекламни страници съдържащи текст и снимков материал на тема „София във фокуса на домакин на Председателството на Съвета на Европейския съюз в периода от 1 януари до 30 юни 2018 г. и като Европейска столица на спорта“.

Участие на ОП „Туризм“ в периода януари-декември 2017 г. в комбиниран пътеводител и карта джобен формат Sofia In Your Pocket mini guide София с каре за информационните центрове.

Включване с материал от 2 стр. в списание „Черга“, посветен на 90 годишнината на Музея за история на София на български и английски език.

3. ИЗРАБОТВАНЕ/ ЗАКУПУВАНЕ НА РЕКЛАМНИ МАТЕРИАЛИ И СУВЕНИРИ

Печатни материали

Служителите от отдела организират изработването на рекламни материали (печатна реклама, аудио-визуална реклама, предметна и пространствена реклама), представящи София като атрактивна туристическа дестинация. Продължава работата по актуализиране на съдържанието и отпечатване на рекламни материали, които са доказали своята рекламна стойност. Всички те се разпространяват безплатно в туристическите информационни центрове на Столична община и на двата терминала на Летище София. В отговор на интереса към рекламни-информационни материали и удовлетворяване на търсенето, през отчетния период бяха ретиражирани следните издания: дупляна „Открий София“ на английски език – 20 000 бр., и по 5 000 бр. на френски, немски, италиански, руски, испански и български език, туристическа карта със забележителности на София – 80 000 бр., туристическа карта „Храмовете около София“ – 20 000 бр. на английски език и по 10 000 броя на български и руски език, брошура „Софийско светогорие“ на английски – 3 000 бр., български, руски и френски по 1 000 бр., дупляна „Парк-музей Врана“ – на английски и български език по 1000 бр., брошура „Базилика „Св. София“ – на английски език – 2000 бр., и по 1000 бр. на български, италиански, немски и френски език, торбички рекламни сини – 2 000 бр., каталог „ЮНЕСКО“ – 10 000 бр. на английски език, мултимедиен диск „София историята на Европа“ – 2 000 бр. и „София! Открий своята история“ – 2 000 бр. и календар за 2018 г. с координати на ОП „Туризм“ – 100 бр.

Бяха изработени 4 рол банери с цел рекламното представяне на София като атрактивна туристическа дестинация и във връзка с предстоящи важни събития. Също така с цел промотиране на дестинацията, бяха отпечатани 24 бр. постери за София.

Календарът на събитията се утвърди като търсено издание. С цел удовлетворяване на търсенето и оптимизиране на разходите Годишното издание на Календар на събитията се публикува в електронен вариант на туристическия сайт на София – www.visitsofia.bg, в секцията „Календар на събитията“. На хартиен носител се издава четири пъти в годината. Изготвя се пролетно, лятно, есенно и зимно издание. Форматът и структурата на изданието остават непроменени и през тази година. Беше проведен конкурс

за дизайн на корица на четирите издания на календара. Изборът на визията беше направен от членовете на Комисията по реклама към ОП „Туризм“. Всяко издание се отпечатва в тираж по 1 000 бр. Представянето на информацията за по-кратък период позволи изготвянето на събитийен календар с по-богато съдържание. Книжното тяло е предназначено за безплатно разпространение по време на участия в туристически изложения и в ТИЦ. В електронен вариант се изпраща до туристическите организации, туристическите информационни центрове в България и близките страни и хотелите в София. Публикува се и в официалния туристически сайт на София, както и на фейсбук страницата на ТИЦ. Изданието е двуезично – на български и на английски език. Представя събития не само от сферата на културата, но и от спортния и деловия живот в столицата.

С цел по-доброто презентирание на дестинацията при провеждане на големи и значими работни срещи, конференции, научни форуми, събития, които се провеждат в София и носят потенциала на рекламни канали, ОП „Туризм“ продължава да предоставя безплатно рекламни материали на различни институции по повод домакинство на различни международни прояви, провеждащи се в София. Радостен е фактът, че броят на събитията и участниците в тях расте с всяка година, което води и до търсене на по-големи количества от безплатно предлаганите рекламни материали. Поради ограничения бюджет обаче, става все по-трудно да удовлетворим всички искания в пълния им обем, което не се приема добре от организаторите на събития. Това налага да се търсят форми за партньорство при издаване на най-търсените материали, а именно карта на София със забележителностите в централна градска част и брошурата „Открий София“, която е преведена на 8 езика.

4. УЧАСТИЕ НА СО ЧРЕЗ ОП „ТУРИЗМ“ В ТУРИСТИЧЕСКИ ИЗЛОЖЕНИЯ

Едно от задълженията на отдел „Маркетинг, реклама и информация“ е да организира участието на Столична община в международни и национални туристически изложения в страната и в чужбина, панаири и други, свързани с промотиране на дестинацията събития.

В изпълнение на тази своя задача, през отчетния период служителите от отдела организираха и реализираха представянето на София в

Международно туристическо изложение СЛОВАКИЯТУР 2017, 26 - 29 януари 2017

Участието на Столична община се осъществи по покана от Национално сдружение на общините в Р. България и посолството на Р. България в Словакия – инициатори и организатори на българското представяне през 2017 г.

Основната цел на участието ни беше представяне на София на този пазар, на който е регистриран, макар и минимален, спад в броя на посетителите през 2016г. в сравнение с 2015 г., продължаване на усилията за позиционирането на Столицата като целогодишна дестинация за културно-познавателен и градски туризъм и стимулиране на пътуванията до София на словашките туристи, избрали за почивка българското Черноморие.

Това е най-престижното изложение в Словакия и се провежда ежегодно от 1995 г. През 2017 г. в „Словакиятур“ участваха над 350 изложители от 22 държави. На българския щанд бяха представени 13 български общини - Столична община, Асеновград, Банско, Бургас, Варна, Велико Търново, Елена, Созопол, Несебър, Пловдив, Поморие, Разлог, Самоков, както и Националното сдружение на общините и Министерство на туризма.

Международната туристическа борса „Ваканция и СПА Експо 2017”- 15-17 февруари 2017

Изложението е сред най-значимите събития за туристическия бизнес и най-посещаваното в България. Форматът предоставя възможности за бизнес контакти между изложителите, представяне на разнообразни туристически продукти, програми и оферти пред професионалисти и широка публика. На този най-мощен туристически форум на Балканите София през 2017 г. представи зеленото лице на Столицата. По този начин вниманието на професионалисти и широката публика беше насочено към един от основните приоритети на Столична община, а именно програмата "Зелена София", чийто измерения са преплетени в цялостната визия за града - икономика, здраве, чистота, уют и наслада от средата, в която хората живеят и работят.

На щанд от 36 кв. м., с атрактивна визия, кореспондираща с темата София – зелен град, Столична община представи възможностите за отдых и туризъм в столичния град и околностите, даде възможност на посетителите да осъществят директен контакт и диалог с производители на цветя и на чиста храна. Това стана възможно в резултат от доброто сътрудничество между ОП “Туризъм“, „Пазари Юг” ЕАД и Хранкооп - София.

Международната туристическа борса Belgrade Tourism Fair, 23-26 февруари 2017 г., Белград, Република Сърбия

В 39-ото издание на Международното туристическо изложение в Белград София се представи на самостоятелен информационен деск на българския информационен щанд, на който присъстваха и общините Пловдив, Варна, Русе и представители на туристическия бизнес. В изложението участваха над 1100 изложители от 56 страни.

София традиционно участва на това изложение поради приоритетното значение, което отдава на пазарите на съседните страни и специално на пазар Сърбия. Интересът на туристите от Сърбия към София като дестинация за културно-познавателен, събитийен и шопинг туризъм бележи постоянен ръст през последните години. Статистическите данни за 2016 г. показват увеличение с 21% на регистрираните в МН гости на София от Сърбия в сравнение с предходната година. София се представя с богат набор от рекламни-информационни материали и карти на сръбски език

ITB Берлин, Германия, 8-12 март 2017 г.

През 2017 г. София се представи на този форум с рекламни-информационни материали без представител.

Международна туристическа борса в гр. Ниш, Сърбия 31.03 до 01.04.2017 г /International Tourist Fair with Outdoor Holidays NIS 2017/

Столична община участва в това изложение по силата на подписаното Споразумение за сътрудничество между ОП ”Туризъм” и Туристическата организация на Ниш и не заплаща наем за изложбената площ. То е второто по значимост туристическо изложение в Р. Сърбия след това в Белград. Като водеща туристическа дестинация в Югоизточна Европа, София е добре позната и има традиционно добри пазарни позиции в западната ни съседка. Акцентът в представянето на това изложение са събитията в София , които привличат голям брой

посетители от запазната ни съседка. Предмет на обсъждане бяха и възможностите за съвместно разработване на културно-исторически маршрути и поклоннически маршрути.

14-то Международно туристическо изложение „Културен туризъм”

От 6-8 април 2017 г. в гр. Велико Търново се провежда най-голямото международно събитие, популяризиращо културния туризъм в България – МТИ „Културен туризъм”. Форумът се организира със съдействието на Министерството на туризма и Общинска агенция по туризъм "Царевград Търнов", а домакин е Община Велико Търново. София традиционно участва в изложение „Културен туризъм” и както на всеки подобен форум представянето е насочено към популяризиране на София като дестинация за културно-познавателен и градски туризъм и налагане на атрактивни туристически продукти, с които да се асоциира дестинацията. ОП „Туризъм“ представя София със самостоятелен щанд, показващ паркове и зеленото лице на София, в съчетание с емблематични сгради на Столицата. Изложители, граждани и гости на Велико Търново могат да се запознаят с богат набор от рекламни материали, представящи най-актуалните туристически атракции. На голям интерес сред посетителите се радва брошурата „Събитиеен календар на София“.

Паралелно с представянето си на изложението „Културен туризъм”, Столична община участва и в **международния филмов фестивал „На източния бряг на Европа”**. Това е единственият филмов фестивал у нас за популяризиране на българското културно-историческо наследство и туристическите дестинации на България чрез възможностите на визуалните изкуства. София представи филмовия продукт : „Имало едно време... Три царства” – категория „История и култура”, подкатегория научно популярен и документален филм. В конкуренция с 91 филма от България и света, Столична община, чрез Общинско предприятие „Туризъм”, спечели голямата награда в категория „История и култура”, раздел „Научно-популярен и документален филм” на престижния Международен фестивал на туристическия филм "На източния бряг на Европа", който се провежда за тринадесети път в гр. Велико Търново и е част от Международното туристическо изложение „Културен туризъм 2017 г. Освен оригиналното представяне на София, във филма са заснети още 29 града в 10 държави на Стария континент, свързани пряко с българската история. Сценаристи на лентата са Тошо Пейков и Степан Поляков, а режисьор е Степан Поляков. Във филма е използвана и оригинална авторска музика на Palm Beach Sound Over Ground.

- **Изложението „Уикенд туризъм“ и съпътстващият го Фестивал на туристическите забавления и анимации, Русе 2017**

В периода 11-13 май 2017 г. в гр. Русе се проведе XIII-то туристическо изложение „Уикенд туризъм“. Събитието се организира от Община Русе с подкрепата на Министерство на туризма и има за цел насърчаване на вътрешния туризъм и популяризиране на възможностите за целогодишен отдих в страната. Като една от водещите дестинации за целогодишен туризъм в страната и региона, София традиционно участва на това изложение със самостоятелен щанд. Акцент на тазгодишното участие бе утвърждаване на българската столица като място за културно- познавателен туризъм, уикенд и събитиеен туризъм. Щандът на столицата бе брандиран с герба на София, както и с логата на София 2018 и София – град на киното. Интересът към София както от страна на професионалисти, така и от страна на посетители на това изложение традиционно е голям и нараства с всяка изминала година. На щанда на София се предлагаха материали, представящи богатото културно-историческо наследство на българската столица, възможностите за културно-познавателен и уикенд туризъм и един

от най-богатите културно- събитийни в България. Предоставяше се и информация за предстоящите поклоннически маршрути, организирани от Богословския факултет на Софийския университет със съдействието на Столична община. Участието на София на туристически изложения в страната допринася за насърчаване на вътрешния туризъм и популяризиране на възможностите за целогодишен отдих в страната.

- **Международното изложение World Tourism UNESCO в гр. Сиена, Италия от 22 до 24 септември 2017 г**

Столична община чрез ОП "Туризъм" участва за първи път на Международното изложение World Tourism UNESCO, чието осмо издание се проведе в гр. Сиена, Италия, в историческата сграда на Санта Мария делла Скала. Представянето на това туристическо изложение се осъществи по покана на организаторите на форума - Асоциацията на световното наследство на ЮНЕСКО и италианските градове и обекти, общината на Сиена и Агенцията за туристическа реклама на Тоскана.

Предвид факта, че това е първо българско участие в този форум, ОП "Туризъм" инициира съвместно представяне на българските общини, на чиято територия има обекти на ЮНЕСКО. В резултат на тази наша инициатива, на изложението участваха и представители на общините Перник, Силистра, както и на Рилския манастир. София представи своя туристически продукт с фокус обектите в списъка на ЮНЕСКО на информационен щанд от 16 кв. м.

- **Туристическо изложение „Планините на България - гостоприемство в четири сезона“, от 18 до 21 октомври 2017 г., гр. Смолян**

Столична община, чрез ОП „Туризъм“ традиционно се представя на този форум със самостоятелен рекламен щанд, а тази година по повод предстоящото председателство на България на Съвета на ЕС, щандът на столицата бе брандиран и с логото на председателството. Тази година, организаторите на изложението „Организация за управление на район „Родопи“ и Регионална туристическа асоциация „Родопи“, удостоиха ОП „Туризъм“ с грамота за ефективно внедряване на модерен електронен маркетинг. Поводът е обновеният туристически сайт на София www.visitsofia.bg. И през трите дни на изложението София представи своя потенциал като дестинация за планински, еко и поклоннически туризъм. Професионалисти и крайни потребители се запознаха с възможностите за планински туризъм в района на София, получиха карти и рекламни материали. София представи и ценното съчетание на красива природа и богато културно-историческо наследство, запознавайки посетителите с възможностите за осъществяване на поклоннически пътувания до манастирите от Софийското светогорие.

- **Международна туристическа борса WTM 2017, Лондон 6 – 9 ноември, 2017 г.**

ОП „Туризъм“ към Столична община представи София на този форум със самостоятелен информационен деск. Дескът бе част от националния щанд на България, брандиран с логата - София Европейска столица на спорта 2018 г. и логото на българското председателство на Съвета на ЕС. Богатото културно- историческо наследство на българската столица беше представено с рекламно- информационни материали и мултимедия: базилика “Св. София” и подземният музей, Музей за история на София, Боянска църква, манастирите край столицата и храмовете ѝ. Бяха представени и най-новите туристически атракции на София – Археологически парк „Западната порта на

Сердика и „Триъгълната кула на Сердика“. Професионалисти и крайни потребители получиха най-новия и най-актуален каталог с български обекти в списъка на ЮНЕСКО. Този каталог бе подготвен и издаден от ОП „Туризм“ в начало на есента, като това е пореден световен форум, на който каталогът се разпространява. Освен забележителното културно наследство и историята бе представен и богатият събитийен календар на българската столица. В контекста на предстоящото българско председателство на Съвета на ЕС и София Европейска столица на спорта 2018 г. имаше още по-голям интерес към културни събития в София през следващата година. Голям интерес предизвика програмата на една от най-големите и посещавани културни институции в България – Софийска опера и балет. Щандът на София беше посетен от представители на различни туристически агенции, туроператори, травъл блогъри и медии.

5. ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА ТУРИСТИТЕ И ГОСТИТЕ НА ГРАД СОФИЯ

Съществена част от задълженията на служителите от отдел „Маркетинг, реклама и информация“ е обезпечаване на информационното обслужване на туристите и гостите на столицата. Тази дейност се осъществява в Туристическите информационни центрове (ТИЦ) на Столична община

Първият - ТИЦ „София“, който работи от 2010 г., е разположен в подлеза пред СУ „Св. Климент Охридски“. От 29 юли 2015г. в Градската градина отвори врати „Читалнята“, а от 19 октомври – ТИЦ „Ларго“, в метростанция „Сердика 2“. От май месец 2017 г. започна да работи и ТИЦ „Банкя“, въпреки че все още не е официално открит.

В ТИЦ се осигурява и разпространението на информационните материали, рекламни брошури, каталози и други носители на информация. Основната задача на служителите от отдела, обслужващи Туристическите информационни центрове, е да осигуряват качествено информационно обслужване на посетителите на центъра, като удовлетворяват в най- висока степен техните потребности от туристическа услуга. Те се стремят да изготвят интересни предложения за престоя на туристите в града, с цел удължаването му, както и да оставят положителни първоначални впечатления от дестинацията.

Рекламно-информационната дейност включва директно информационно обслужване на посетителите, информационно обслужване чрез предоставяне на печатни рекламни материали и такива на електронен носител, визуална реклама, информационно обслужване чрез електронни канали.

- **Информация за актуални събития**

Всяка седмица служителите подготвят листовка с информация за актуални събития в столицата, която се предоставя на посетителите (на български и на английски език)

В ТИЦ се разпространяват и рекламни - информационни материали, предоставени от членове на браншовите организации, както и от различни столични културни институции.

- **Разпространение на печатни рекламни материали**

На посетителите в ТИЦ бяха предоставени рекламни-информационни материали на английски, немски, френски, руски, испански, италиански, гръцки, сръбски език. Най-търсени от посетителите са туристическите карти със забележителностите на София и карта-гид София, в която 6 рекламни карета са посветени на София и се актуализират

периодично. На второ и трето място сред най-търсените материали са туристическа карта „Храмовете на София”. Голям е интересът и към брошурата „Календар на събитията“, брошура „Базилика „Св. София. Некрополът” и дипляна „Открий София”.

- **Предоставяне на информация при запитвания, постъпили по електронната поща**

Увеличава се броят на постъпилите по електронната поща запитвания за предоставяне на информационна услуга. Такива запитвания се получават предимно от туристи, на които им предстои самостоятелно пътуване до София или до България. Най-често задаваните въпроси са свързани с придвижване от София до дадена дестинация, информация за забележителности, за едnodневни пътувания около София, въпроси, свързани с настаняването в София - хотели и хостели, обществени паркинги за туристически автобуси.

- **Изпращане на рекламno-информационни материали на български представителства в чужбина, на потенциални посетители**

Постъпват и искания за изпращане по пощата на рекламни материали за София – карти и брошури. Това е услуга, която ОП „Туризм” предоставя от 2015 г.

През отчетния период бяха изпратени и рекламни материали за българското консулство във Франкфурт в Германия, както и на отделни чужди граждани, пожелали да получат рекламни материали на хартиен носител от Малта, Германия, Израел, Италия, Ирландия, Белгия, Чехия, Испания, Португалия, Словения, Англия, Австралия, Мексико, ЮАР, Франция, Малайзия, Холандия и Индия.

- **Информационни центрове на Терминал 1 и Терминал 2 на Летище София**

Информационните центрове за летищна и туристическа информация на Терминал 1 и Терминал 2 на Летище София са създадени като съвместен проект на ОП „Туризм” и „Летище София” ЕАД. Центърът на Т1 е разположен в зала „Пристигащи”. На разположение на посетителите са разнообразни рекламno-информационни материали на няколко езика, както и един информационен терминал с неограничен достъп до интернет. Информационният център на Терминал 1 е обезпечен и с 55 инчов LCD телевизор, на който се излъчват видеоклипове за София като привлекателна туристическа дестинация с богато културно-историческо наследство.

Центърът за летищна и туристическа информация на Терминал 2 също разполага с един информационен терминал с достъп до интернет и богат набор от рекламno-информационни материали за София, осигурявани ежмесечно от ОП „Туризм”, както и с LCD телевизор, на който се излъчват филми за София.

Официален Туристически сайт на София

Уебсайтът visitsofia.bg представлява ключов компонент в интернет представянето на София като туристическа дестинация. През разглеждания период беше прието решение за осъвременяване на официалния туристически сайт на София visitsofia.bg. От пускането на официалния туристически сайт на София през 2012 година, по него е работено само за частично подобряване на неговата функционалност и актуализиране на част от информацията, но основата му не е променяна, поради което беше морално остарял и изоставащ от актуалните тенденции. Бяха предприети действия за неговото модернизиране. Сайтът вече е базиран на гъвкавата система за управление на съдържанието Joomla v3, която позволява лесно надграждане и преработка според нуждите на сайта. Използва PHP 7, MySQL, JQuery Ajax, SEO. При разработката на сайта

са използвани последните технологии за responsive design за съвместимост с мобилни устройства. Разработени са подсистеми за управление на събития, за управление на обекти на територията на град София и околността, разделени на 5 уникални категории със снимков и видео материал, както и графично визуализиране върху карта. Разработена е подсистема за визуализиране на маршрути в София и околността. Налична е функционалност Къде се намирам, която дава възможност за показване на обекти от базата около произволно позиционирана точка с възможност на избор на разстояние от точката: 1 км, 2 км, 3 км, 4 км и типа на обекта: настаняване, хранене, забележителност, забавление, шопинг и комбинация от тях.

Сайтът е адаптиран за лесна и бърза интеграция с други сайтове.

Все още обаче дестинация София не е адекватно позиционирана в интернет средата чрез туристическия си уебсайт и това трудно би могло да се случи без експерт по дигитален маркетинг. Остава необходимостта от компетентно експертно поддържане на актуалността на информацията на сайта, нейното обновяване и обогатяване едновременно в двете езикови версии. Към момента това задължение е поделено между служителите в отдела. Със заповед на директора на Предприятието на служителите е възложено да проверяват и актуализират информацията за отделните обекти, връзките с други страници, както и да дават предложения за подобряване на съдържанието.

УЧАСТИЯ/ ПОДКРЕПА НА ДРУГИ СЪБИТИЯ, ПРОВЕЖДАНИ В СОФИЯ

С цел създаване на благоприятни условия за провеждане и подпомагане на организаторите на големи прояви в София, ОП“Туризм“ оказва съдействие и подкрепа със следните дейности:

1. Организиране на пешеходна обиколка на забележителностите на София с професионален екскурзовод от АЕБ
2. Предоставяне на рекламни-информационни материали за София на различни езици
3. Предоставяне на карти със забележителностите на София
4. Предоставяне на мултимедийни продукти за излъчване в рамките на събитието
5. Организиране на изнесени информационни центрове на мястото на събитието
6. Публикуване на информация за събитията на сайта www.visitsofia.bg; в информационния бюлетин за култура и туризъм
7. Организиране на фолклорна програма със съдействието на Общинските културни институти
8. Посещение на Музей на история на София, Некропола „Света София“, Парк „Врана“, Мавзолей на Батенберг – със съдействието на ОКИ „Музей за история на София“

През отчетния период ОП“Туризм“ участва и/или подкрепи следните по-значими събития:

- **Фотографска изложба „Различната България“ в ТИЦ**

На 3 април 2017 г., в деня, когато се навършват 138 години от обявяването на София за столица на България, в Туристическия информационен център „София“, разположен в подлеза пред Софийския университет „Св. Климент Охридски“, беше открита фотографската изложба „Различната България“. В непоказвани до сега фотографии, авторът Асен Великов ни представя по неповторим начин красотата на българката и

пъстротата на носиите от шопската фолклорна област. Едно тържество на багри и усмивки, с което издателство City Info Guides®, с чиято подкрепа се осъществи това събитие, отбеляза своя 24-ти юбилей.

- **17-то национално състезание на Българската асоциация на барманите**

На 19 и 20 април 2017 г. София бе домакин на 17-ото Национално състезание на Българската асоциация на барманите. Организаторите предоставиха на ОП „Туризм“ място за разполагане на рекламен щанд на Столична община, на който гостите на форума получаваха рекламни материали за София. За да бъде популяризирана допълнително туристическа дестинация София, гербът на София, логата на ЮНЕСКО - София град на киното и София - европейска столица на спорта - 2018 г. бяха поставени на всички рекламни материали, отразяващи събитието, в това число – рекламните пана и банери на събитието, на сцената и в залата, на електронни и хартиени покани, плакати, флаери, рекламни фланелки. Със същите рекламни фланелки ще бъдат облечени и националните шампиони на България, които ще представят страната ни на Световното първенство за бармани в Копенхаген, Дания, през октомври 2017 г. Реклама на Столична община бе поместена и в интернет, и Fb страницата на БАБ.

- **WEBIT.festival**

Най-голямото събитие за дигитална икономика и технологии в региона се проведе в София под патронажа на президента Румен Радев, кмета на София Йорданка Фандъкова и Европейската комисия. За осми път Webit festival Europe се проведе в дните 25 и 26 април. Домакин на събитието бе София и форумът събра 5000 експерти в областта на IT технологиите, представители на водещи световни фирми, както и стартиращи компании. Webit festival Europe включваше 12 паралелни конференции, засягащи теми, като маркетинг и иновации, мобилност, умни градове, дигитална трансформация, финансови технологии, киберсигурност и безопасност на личните данни, здравеопазване, интернет на всичко, софтуерно разработване и лидерство в дигиталната икономика. ОП „Туризм“ също бе представено на този така важен икономически форум. В палата на Столична община участниците във фестивала получаваха разнообразни рекламни материали за туризъм в София. Българи и чуждестранни гости подробно бяха информирани за туристическите атракции на София и възможностите за практикуване на различен вид туризъм. По време на форума Столична община бе отличена с наградата Smart Cities Mobility Solution. Наградата се присъжда за последователните усилия на Столична община за внедряване на интелигентни решения в областта на градската мобилност.

Туризмът в София е един от ключовите икономически сектори с доказани традиции и потенциал и градът привлича все повече туристи и гости от страната и чужбина.

- **ОП “Туризм“ участва в конференция, посветена на инициативата на Европейския съюз „ЕС-Китай 2018 - година на туризма“**

На 28 април 2017 г. София беше домакин на събитието, организирано от евродепутата Андрей Новаков, в партньорство с Европейската туристическа комисия и Българо-Китайска асоциация за развитие на бизнеса. Конференцията се организира в подкрепа на наскоро лансираната инициатива на Европейския съюз „ЕС-Китай 2018 - година на туризма“. Събитието среща заинтересовани страни на европейско и национално ниво - компетентни институции, организации, представители на българската и китайската туристическа индустрия, представители на общини, представители на университети. В рамките на

конференцията беше представена инициативата ЕС-Китай 2018 - година на туризма, бяха презентирани и дебатираны нови възможности за инвестиции и подобряване на бизнес средата за конкурентно развитие на туристическия сектор, повишаване на уменията и квалификациите на кадрите в туризма посредством включване в европейски програми за обучение и обмен, пътищата за подобряване на имиджа на България като туристическа дестинация.

В събитието взеха участие Н.П. Джан Хайджоу, посланик на КНР в България, г-жа Теодора Маринска, директор публични политики в Европейската туристическа комисия, г-н Ангел Христозов, председател на Българо-китайската асоциация за бизнес развитие, г-н Джанг Чангцинг, председател на департамент „Китай“ на Българо-китайската асоциация за бизнес развитие и др.

Sofia Restaurant Week 'Открий вкусовете на София' е фестивал на разнообразните ресторанти с качествена кухня в София. През 2016 г. София бе първият град в България, който се включва в световния формат за кулинарно изкуство „Restaurant Week“ (седмица на ресторантите) . Столична община подкрепя инициативата Sofia Restaurant Week, като перспектива за промоция на българските вкусове и традиции и възможност за запознаване на голяма аудитория с културата на хранене на различни региони.

През 2017 г. фестивалът имаше две издания – през май и през септември.

Дни на Любляна в София

Почти 2 години след Дните на София в Любляна, през месец юни т.г. словенската столица се представи в България. Събитието на 1 и 2 юни т.г. се организира от Община Любляна в сътрудничество със Столична община. Програмата включваше изложба, представление на уличен театър, литературно четене, концерт. Освен богата културна програма, събитието включваше и кулинарна презентация „Вкусовете на Любляна“, в рамките на която се приготвят, дегустират и продават типични за Любляна храни.

Представители на ОП“Туризм“ участваха **във Втория международен семинар „По Западния път на коприната“**, който се проведе на 27-ми и 28-ми юни 2017 г. в „София Хотел Балкан“. Събитието се организира от Министерството на туризма на Република България и Световната организация по туризъм към ООН (СОТ). Семинарът е част от общата инициатива за развитие на туризма „По Западния път на коприната“, проект на съвместно сътрудничество между СОТ и Генерална дирекция „Вътрешен пазар, индустрия, предприемачество и малки и средни предприятия“ (DG GROW) на Европейската комисия, насочен към съживяване на наследството по пътя на коприната, разположено в цяла Европа.

За участниците в семинара ОП“Туризм“ организира пешеходна обиколка „Опознай София – централна градска част“ и посещение в Музей за история на София , в която се включиха 60 души.

III. РЕЗУЛТАТИ

Всички дейности, които са изпълнени от служителите в отдела през отчетния период, са подчинени на стратегическата цел, дефинирана в План-програмата за рекламно представяне на София през 2017 г, а именно - увеличаване на познаваемостта на София и подобряване на имиджа на града като туристическа дестинация.

Резултатите, които си поставихме като цел за постигане с изпълнението на залегалите в програмата дейности бяха:

- увеличаване на броя на пренощувалите в София туристи със 7% спрямо 2016 г.
- увеличаване на броя на реализираните нощувки с 8 % спрямо 2016 г.

По данни на ОП“Туризм“, постигнатите резултати за десетте месеца на 2017 г. са както следва:

- **11,2 % ръст** при броя на регистрираните в местата за настаняване **гости** на града, за **периода януари-октомври 2017 г.**спрямо същия период на 2016 г.; като общият им брой възлиза на **1 094 966 души**
- **13,3 % увеличение** на броя на реализираните **нощувки**;
- Увеличение на **средна продължителност на престоя на 1,81 дни** /при 1.77 дни за същия период на 2016 г./

Отчетените резултати са на база информацията, подадена от местата за настаняване в ежемесечните справки –декларации.

**Брой регистрирани гости в настанителната база
на територията на СО за периода януари-октомври 2017 г.**

N	Националност	Януари - Октомври	N	Националност	Януари - Октомври
1	България	365 627	24	Швейцария	7 401
2	Други държави	86 629	25	Япония	6 775
3	Италия	55 678	26	Чехия	6 458
4	Великобритания	55 091	27	Индия	6 198
5	Германия	51 692	28	Ирландия	6 123
6	Гърция	43 538	29	Австралия	5 687
7	Израел	41 472	30	Канада	5 361
8	Турция	37 722	31	Хърватска	4 792
9	Съединени щати	35 726	32	Дания	4 556
10	Франция	29 550	33	Словения	4 148
11	Испания	28 118	34	Кипър	3 661
12	Румъния	25 940	35	Молдова	3 608
13	Нидерландия	20 068	36	Норвегия	3 441
14	Русия	18 055	37	Финландия	3 122
15	Сърбия	15 222	38	Словакия	2 901
16	Китай	14 905	39	Бразилия	2 446
17	Полша	14 505	40	Литва	2 251
18	Белгия	13 710	41	Латвия	1 703
19	Македония	13 565	42	Грузия	1 213
20	Австрия	13 524	43	Естония	1 138
21	Украйна	13 187	44	Беларус	936
22	Унгария	9 627	45	Армения	469
23	Швеция	7 427		ОБЩ БРОЙ	1 094 966

Каква е динамиката в сравнение с предходната 2016 г. е показано в таблицата по-долу, която илюстрира изменението в проценти на посетителите от различните пазари.

Процентно изменение в броя на регистрираните гости в настанителната база на територията на СО за периода Януари-Октомври 2017г. - Януари-Октомври 2016 г.

N	Националност	Януари - Октомври
1	Нидерландия	58,68%
2	Испания	57,42%
3	Ирландия	51,97%
4	Италия	42,82%
5	Китай	42,20%
6	Белгия	37,86%
7	Швеция	30,39%
8	Индия	29,56%
9	Великобритания	28,93%
10	Грузия	25,96%
11	Латвия	24,67%
12	Унгария	19,53%
13	Молдова	19,08%
14	Други държави	18,94%
15	Дания	17,79%
16	Бразилия	17,48%
17	Беларус	17,44%
18	Израел	16,23%
19	Швейцария	16,22%
20	Сърбия	16,04%
21	Словакия	14,62%
22	Франция	14,11%
23	Румъния	13,80%

N	Националност	Януари – Окт,омври
24	Хърватска	12,83%
25	Германия	11,90%
26	Съединени щати	11,71%
27	Турция	11,19%
28	Австралия	10,86%
29	Австрия	10,30%
30	Литва	10,18%
31	Полша	8,98%
32	Украйна	8,89%
33	Естония	6,55%
34	Гърция	4,11%
35	Русия	2,39%
36	Македония	1,79%
37	Финландия	1,43%
38	Чехия	1,05%
39	Япония	0,46%
40	България	-0,99%
41	Канада	-1,13%
42	Кипър	-3,43%
43	Армения	-5,06%
44	Словения	-5,43%
45	Норвегия	-13,76%

За периода Януари-Октомври 2017 г. броят на реализираните нощувки на територията на СО е 1 978 036. Спрямо същия период на 2016 г. е регистрирано увеличение с **13,3 %**.

Брой ДЕКЛАРИРАНИ РЕАЛИЗИРАНИ нощувки в настанителната база на територията на СО за периода Януари-Октомври 2017 г.

N	Националност	Януари - Октомври
1	България	611 657
2	Други държави	159 000
3	Италия	118 666
4	Великобритания	110 596
5	Израел	96 944
6	Германия	89 632
7	Гърция	75 936

N	Националност	Януари - Октомври
24	Швейцария	13 865
25	Индия	13 360
26	Ирландия	12 381
27	Япония	12 174
28	Чехия	11 909
29	Австралия	10 518
30	Канада	10 187

8	Съединени щати	68 267
9	Испания	55 999
10	Турция	53 236
11	Франция	50 735
12	Румъния	44 859
13	Нидерландия	39 027
14	Русия	35 114
15	Сърбия	28 682
16	Полша	25 593
17	Китай	24 762
18	Белгия	24 638
19	Украйна	23 173
20	Македония	20 743
21	Австрия	20 685
22	Унгария	17 647
23	Швеция	15 005

31	Дания	9 830
32	Хърватска	8 959
33	Кипър	7 855
34	Словения	7 586
35	Норвегия	6 937
36	Финландия	6 885
37	Бразилия	5 696
38	Словакия	5 661
39	Молдова	5 155
40	Литва	4 657
41	Латвия	4 548
42	Грузия	3 341
43	Естония	2 494
44	Беларус	2 302
45	Армения	1 140
ОБЩО		1 978 036

За периода януари-октомври 2017 г. е постигнато и увеличение на средната продължителност на престоя на гостите на Столицата – 1,81 дни при 1,77 дни за същия период на 2016 г.

Със средна продължителност на престоя два и над два дни са гостите от следните държави:

№	Държава	Средна продължителност на престоя /дни/
1	Грузия	2,75
2	Латвия	2,67
3	Беларус	2,46
4	Армения	2,43
5	Израел	2,34
6	Бразилия	2,33

№	Държава	Средна продължителност на престоя /дни/
7	Финландия	2,21
8	Естония	2,19
9	Дания	2,16
10	Индия	2,16
11	Кипър	2,15

Забележка : Статистическите данни са актуални към 13 ноември 2017 г.

Изготвил:

М. Орешкова